

A. Munné-Jordà

ENTRE SANT PETERS
I SANT PAU

Ed. Males Herbes
2023

*La vida de cada artista i de cada persona és,
com la dels pobles, un esforç incessant per
a reduir a claredat els seus mites*

CESARE PAVESE

(Nota per a tenir en compte) *Haurà de semblar molt lògic i espontani, un encontre ben casual, i de seguida anar al gra. Ella serà al cementiri una tarda d'estiu. Potser tocant al dia de Sant Joan, fins i tot podrà ser el dia de la revetlla. No hi haurà vist ningú més. Serà en un dels cementiris de barri que encara queden a Barcelona. Un jardí discret, no gens sovintejat els dies de cada dia. Farà calor. Sensació de suor, humitat. Pell calenta i suada. Es notarà la roba enganxada al cos, la pressió de la cisa dels pantalons massa ajustats. Interessarà sobretot l'estat físic en què s'haurà situat. Es passarà les mans per damunt el cos potser intentant retrobar les carícies d'algú. I aleshores apareixerà ell. Serà una antiga coneixença amb qui ella haurà tingut una relació temps enrere. Hi haurà d'haver una mica de diàleg convencional per a justificar que s'emboliquin, i de seguida caldrà passar a l'acció. Caldrà haver justificat que ell també s'exciti i s'hi avingui, però això serà fàcil. Seran en un cementiri municipal, a ple dia, fent l'amor damunt un panteó. Hi haurà unes urgències físiques molt concretes i alhora el risc de ser descoberts. No es podrà evitar una descripció que s'acosti*

una mica a la sexualitat anatòmica, com a les novel·les que escriuen els homes, però alhora podrà trencar el to algun element prosaicament realista, potser algunes incomoditats distanciadores, una pedra que punxa, o potser un element ben específic del cementiri. Sense caure en la broma macabra ni en la falta de respecte pel lloc. I caldrà evitar arribar a la pura animalitat dels cossos. Al revés. Que la forma de captenir-se sexualment de cadascun d'ells dos informi de la seva manera de ser. Potser quedarà una mica penjat el motiu que fa que tots dos coincideixin en aquell cementiri. Per què hi haurà anat ella? Ella serà una escriptora que buscarà ambientació per a una novel·la que voldrà escriure, una novel·la en què voldrà combinar gèneres. Potser d'una banda l'eròtic, si té aquest començament, i una mica de to de novel·la negra, en el sentit més social, neorealista. I una mica de gènere psicològic i de melodrama, que amb els serials de la televisió es tornen a portar. Fins i tot s'hi podrà incorporar unes quantes coses d'aquella novel·la sobre el carrer de Sant Pau, que no hi ha manera de tirar-la endavant. Pot ser la manera de desencallar-la. Caldrà revisar-ne les notes. Poc o molt, ella ja tindrà clar com voldrà que sigui la primera escena. Coneixerà el cementiri de quan estudiava Història als pavellons del costat. Representarà que aleshores hi anava a passejar algun dia i ara hi haurà anat per recrear l'ambient. Ell hi serà perquè farà poc que se li haurà mort un familiar, posem-hi el pare, i alguna tarda anirà a passar-hi una estona. Hi haurà d'haver alguna història fosca del passat, alguna cosa misteriosa entre ell i el pare que s'haurà d'anar

descobrint al llarg de l'acció. Potser fins i tot alguna història entre tots tres. I hi haurà d'haver alguna cosa física, gràfica, que justifiqui les visites. Podrà ser que el pare fumava amb pipa i el fill també hi fumarà. Ell anirà a fumar una pipa davant la tomba del pare sempre que podrà. Hi anirà per tranquil·litzar-se algun sentiment de culpa. Aquesta línia podrà donar una mica de joc. Però tot això en tot cas al principi només quedarà insinuat. Si cal explicar-ho, haurà de ser per a donar un dada més de la psicologia d'ell. Haurà de ser un personatge sense lligams. Potser un fill únic solter o separat. I ni tan sols no hi haurà d'haver mare. Que la mort del pare li hagi resultat un enfrontament amb la solitud. I sexualment tampoc no haurà d'anar gaire satisfet. Ja que en aquest punt la literatura encara permet triar, serà un individu ben dotat. Amb les dents netes, unes bones dents. I sobretot ben afaitat, que si no després et deixen la barbeta feta una desgràcia. Els llavis i la llengua gruixudots i no ben bé tous. Els braços seran forts i les espatlles una mica arrodonides, massisses, de bon mossegar. El pit acollidor, amb un bon coixí de pèls sobretot cap a la banda del mig i uns mugrons foscos i amples, sensibles. Una línia de pèls que s'interrompran al melic i continuaran avall avall. Quan s'abraçaran, ella li clavarà les ungles en unes natges dures i rodones, com de torero, i ell se li premerà i li resseguirà tot el cos amb unes mans alhora fortes i suaus. Ell li farà unes carícies excitants. Li anirà despertant sensacions per tot el cos. Serà un contacte plaent i enervant i ella es notarà el cos amarat, contret i deixatat, humit per dins i per fora. Aleshores les ca-

rícies s'aniran orientant. Una lleu mossegada i un dit molt dolç que començarà un recorregut de primer molt suau però constant, i ella

merda. sem podriran els pantalons si vaig amb aquests texans tan cenyits quan em vull posar en situació per preparar una escena una mica pujada de to. no m'havia passat mai didentificarmhi tant. tot ve daquesta tendència meva de no poderme quedar amb les idees i haver de tocar de peus a terra. volerho viure tot abans descriure-ho. ja va bé per a escriure però el que passa és que ara estic com una moto. qualsevol sen va ara cap a casa a escriure. total si després ni mentendré la lletra, que em tremola tota la mà. però més val que men vagi. sniff. ostres tu, quina olor de tabac de pipa. a veure si encara... oh, però aquell llargarut no és...? només em faltava aquesta, ara. mira que trobarlo aquí justament ara. si ho escrivís en una novella no sho creuria ningú. i després nhi ha que diran que la vida no imita lart. la vida és més irreal.

Després de la primera salutació i la sorpresa, el primer petó és a la galta. Ella dubta i es detura just a la meitat del gest de girar la cara i amb el segon petó els llavis es freqüen, com per casualitat. Es queden un instant deturats en una mitja abraçada, ell amb les mans a les espatlles d'ella, ella amb les mans a la cintura d'ell. Després avancen els llavis i el bes és més agosarat. Fa molt de temps, diu ella. Anys, diu ell. Ara no m'ho sembla, diu ella, i alçada de puntetes li prem el cos contra el cos, el pit contra el pit, el ventre contra el ventre, les cuixes contra les cuixes, i nota com creix la resposta d'ell. Amb els ulls mig aclu-

cats, ella camina enrere i l'arrossega fins que queda mig asseguda damunt un panteó amb la vora de rocalla. Un cantell de pedra li punxa la natja però ella no gosa moure's per no interrompre la carícia que ell ha iniciat. La mà, orientada per la d'ella, retroba una pell coneguda. Al final de la llarga i lenta carícia ell abaixa més la mà i introdueix els dits per la cintura massa cenyida dels pantalons. Ella mira d'encongir el ventre per facilitar el gest i amb la contracció de tots els músculs s'intensifica la punxada del roc a la natja. Adolorida, s'afluixa, i amb la reinflor del ventre li empresona pel mig la mà amb la cintura dels pantalons. Ell amb la mà premada intenta alguna mena de carícia amb els capcirons dels dits just on el borriçol s'insinua al límit de la goma de les calces, però els dits se li comencen a enrampar. Ella malda amb el botó de la cintura, més tibant tenint dins els pantalons la mà d'ell. Repenja el clatell contra el braç amb què ell li sosté el cap, alça el cul i per un instant la sensació d'alleujament a la natja és superior a l'excitació eròtica. Aconsegeix descordar-se i ell amb la mà del braç que li passa per darrere el clatell li cerca el pit endins de l'escot, mentre estira i arronsa els dits de l'altra mà, per desenrampar-los. Ella ha mirat de desplaçar-se endavant mentre feia lliscar la cremallera i ha pogut mig evitar el roc mortificador. Els dits d'ell ja no es mouen en el buit i després d'una lenta exploració pel ventre joguinegen amb els rínxols i delicadament s'endinsen pel camí que els indica el replec a la carn. Totes les sensacions comencen a convergir-los en un sol punt, i ella només té esma de reclamar, en un sospir, més suau més suau, així així, fins que l'onada se li expandeix en tot de cercles fins a l'arrel dels cabells. Ella

mateixa li detura la mà i la hi reté uns instants, amorosament premuda, apaivagadora.

Obre els ulls amb una lluiissor tota engrescada. Després desplaça la mà cap als pantalons d'ell. Enllà de la tanca del cementiri sona l'esclat d'un petard, anunci anticipat de la revetlla. Ell li reté la mà.

—Tu, ens en hauríem d'anar. Encara ens enxamparan.

—Però tu...

—Ara em fa patir més que no ens vegin. Estàs bé?

Ella somriu un instant amb els llavis i amb els ulls i es posa la brusa endins dels pantalons. Se'ls corda. Se'l mira, tot d'una seriosa.

—Tu no has canviat gens. T'agrada més donar que rebre.

—És dolent, això? —recull de damunt el panteó la pipa, apagada, i la buida espolsant-la contra el taló de la sabata.

—És simptomàtic. Com si sempre et volguessis castigar per alguna cosa.

Ell, força més alt que ella, li passa el braç per damunt l'espatlla i la prem mentre caminen.

—Dona, si això que hem fet és un càstig... —amb la mà per dins la butxaca s'arregla una mica perquè la in-flor el fa caminar coix.

—Ja m'entens. És com si et sentissis en deute amb tothom.

Caminant de costat, han arribat al peu d'una làpida protegida amb un vidre no gaire lluent però net, com si n'haguessin tret la pols just uns moments abans. En un gerro hi ha uns clavells, ja secs, però que no semblen excessivament antics. Ell s'hi detura al davant.

—El meu pare.

—Oh! No en sabia res.

—No l'havies tornat a veure?

—No. —Es detura un instant en un record—. Mai més.

Ella avança fins al nínxol. Repenja les mans al caire de l'ampit de marbre. Llegeix a la làpida del fons un nom de família. Després veu en un dels muntants del bastiment de marbre un nom gravat i dues dates. Es gira.

—Avui fa mig any?

Ell assenteix amb el cap.

—Dia per dia. També era dijous.

Ella se li acosta i li agafa la mà.

—Quan el vaig conèixer, quan et vaig conèixer a tu, teníeu conflictes.

—Tots dos érem del morro fort. Al final ens vam respectar més. Ara només queden els bons records.

S'han quedat quiets davant el nínxol. El vidre, amb el fons de marbre fosc, els reflecteix com un mirall tèrbol.

—Les altres coses es van oblidant —gira el cap i se la mira—. M'agradaria que també es recordés la part millor de mi.

—Ho veus? Sempre amb aquesta mena d'instint de culpa. Quina altra imatge s'hauria de tenir de tu?

Ella li prem fort la mà i ell sent ben endins un gust amargant. Com un regust de cervesa. Per a ell és el gust amarg de ser home.

Era ja avançat el mes de juny. Tot just s'havia acabat el curs. El pare li va proposar d'acompanyar-lo a fer les visites. Ell estava emocionat. Havia acabat una etapa de l'escola i aquell dia acompanyava per primer cop el pare

a treballar. Van baixar a peu fins al pla de Palau a agafar el tramvia cap a un barri que ell no coneixia.

Va ser com un trencament entre dues ciutats. No havia anat mai cap a aquella banda de darrere del parc. Semblava que no hi podia viure ningú més enllà d'aquelles inacabables parets que ocultaven els suports de la volta de l'estació del tren, fàbriques amb fum i tallers sorollosos, per un carrer massa ample i desolat. Van baixar a tocar del cementiri i per una vorera empolsada, d'una pols negra diferent de la del seu carrer de Sant Pau, es van endinsar pel barri desconegut. L'aire feia olor de ferro acabat de serrar. Van visitar molts adroguers. El pare quan hi entrava els feia a tots la mateixa pregunta, en veu ben alta:

—Què, encara raja?

Els adroguers saludaven el pare amb cordialitat i gairebé tots iniciaven la mateixa conversa:

—Si que veniu ben acompanyat, avui. Ja teniu secretari?

—L'hereu.

—Que també vol ser corredor?

—Nooo. Aquest treballarà en un banc. L'any que ve començarà el comerç.

Ell se sentia alhora avergonyit i afalagat de ser el centre de les converses del pare amb els clients. Desconcertat de la situació tant com davant d'aquell enigmàtic futur escolar i laboral que li anunciaven.

El pare prenia nota de la comanda en un bloc protegit per unes tapes de cuir dur de color de pastilla de xocolata. Escrivia amb lletra grossa amb un bolígraf de plàstic, negre de la part del darrere i transparent a la meitat

del davant, per on es veia que dins la càrrega quedaven dos dits de tinta blava. A ell a l'escola no li deixaven fer servir bolígraf. Després el pare tapava el bolígraf, amb una coberta del mateix color fosc que la part del darrere, i se'l desava penjant part dedins a la butxava de l'esquerra del pit de l'americana. Aquell dia no duia a la solapa l'escut que molts cops portava a l'americana dels diumenges.

Van arribar en un carrer que era com la Rambla i ell se'n va sorprendre. No sabia que a l'altre cap de ciutat també hi havia una rambla. El pare li va explicar que era la Rambla del Poblenou. Ell estava cansat, li feien mal els peus, i el pare tenia tot el front suat. Van baixar pel mig del passeig, sota l'ombra dels plàtans. El pare es va treure la corbata, la va doblegar i se la va desar a la butxaca de l'americana. Duia el botó de dalt de la camisa descordat. A l'aixella de l'americana se li havia fet una taca de suor.

—Ia hem treballat prou. Et convido a fer el vermut abans d'agafar el tramvia.

Van entrar en un bar que feia xamfrà. Drets davant el taulell el pare li va preguntar:

—Què et ve de gust beure?

Hi havia dos nois més grans que tenien a les mans uns gots de cervesa, d'un color brillant de caramel tot i que el vidre dels gots era entelat de tant com la frescor hi traspuava. Un dels nois tenia restes d'escuma blanca als llavis, arran d'uns pèls fins que començaven a insinuar l'ombra d'un bigoti. Eren dos nois que potser ja sabien què era treballar. Se'ls veia segurs, sense dubtes ni pors.

—Puc demanar cervesa?

—Vinga! Avui t'has guanyat el sou i ja pots beure com un home.

El pare va demanar un doble i, per a ell, li va demanar un got petit. Van fer picar els gots. Ell es va sentir un home al costat d'un altre home. El pare havia encès la pipa i a ell li arribava l'olor de picadura cremada, ofensiva i alhora atraient, com la fortor d'un calaix de fusta tancat durant massa temps. Al primer glop la fredor va tancar uns moments la bafarada amargant que li va entrar pel nas. El líquid, glaçat, li va esgarrapar la gola. Després li va quedar un regust amargant molt endins i un enterboliment al cap.

Van haver de saltar del tramvia a mig recorregut i ell va vomitar al sot d'un arbre.